

ATVIROS PRIEIGOS „ŽEMĖS IR MIŠKŲ JUNG TINIO TYRIMŲ CENTRO“ VEIKLOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės (toliau – Taisyklės) apibrėžia Atviros prieigos (toliau – AP) Žemės ir miškų jungtinio tyrimų centro (APJTC, toliau – Centro) valdymą, išteklių naudojimo tvarką ir technines sąlygas, Centro paslaugų kainodaros formavimą ir lėšų, gautų už AP paslaugų teikimą, kaupimą ir investavimą, Centro priežiūrą, konfidencialumo išipareigojimus ir ginčų nagrinėjimo tvarką.
2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Atviros prieigos centro valdymo reglamentu (toliau – Reglamentas), patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. V-2117, kitais teisiniais ir Aleksandro Stulginsko universiteto (toliau - ASU) bei Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro (toliau - LAMMC) vidaus tvarką reglamentuojančiais dokumentais.
3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

MTEP infrastruktūra – (mokslo tiriamoji ir studijų infrastruktūra) – fiziniai objektai (pastatai, laboratorijos, fitotronai ir pan.), instrumentinės priemonės, kitų materialijų bei virtualijų išteklių ir su jais susijusių paslaugų visuma, būtina šiuolaikiniams fundamentiniams ir taikomiesiems tyrimams vykdyti.

MTEP ištekliai – MTEP infrastruktūra, su šia infrastruktūra dirbantys mokslininkai ir kiti tyrėjai, infrastruktūrą aptarnaujantis personalas, vykdamas infrastruktūros eksploataciją, priežiūrą ir plėtrą, ir infrastruktūros darbo laikas.

AP Centras (APC) – atvirai prieinamų MTEP išteklių pagrindu funkcionuojantis organizacinis darinys (pvz., įrangos komplektas, laboratorija, laboratorijų tinklas, mokslo ir studijų institucijos tyrimų centras ir t. t.), teikiantis paslaugas, reikalingas moksliniam tyrimui ir (ar) eksperimentui atlikti.

APC ištekliai – atvirai prieinami MTEP ištekliai (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų (toliau – ES SF) ir kitų šaltinių lėšomis įsigytą MTEP infrastruktūrą) pagal Reglamente ir APC veiklos taisyklėse (toliau – Taisyklės) apibrėžtas sąlygas.

APC išteklių valdytojas – ASU ir LAMMC, kaip numatyta Jungtinės veiklos sutartyje Dėl „Žemės ir miškų Jungtinių tyrimų centro“ veiklos, 2012 m. gruodžio 7 d. Nr. 0052/2012, bei vadovaujantis Atviros prieigos žemės ir miškų jungtinių tyrimų centro nuostatais, valdantys jiems priskirtus atvirai prieinamus MTEP išteklius ir koordinuojantys bei administruojantys šių išteklių naudojimą ir paslaugų šių išteklių vartotojams teikimą (toliau – APC valdytojas).

APC išteklių valdymo grupė – APC išteklių valdytojų sudaryta valdymo grupė, susidedanti iš ASU ir LAMMC vadovybės atstovų, centro laboratorijų vadovų, finansininko ir teisininko. APC valdymo grupė – valdymo organas, atsakingas už paraiškų dėl atviros prieigos prie APC suteikimo, ginčų, susijusių su APC paslaugų teikimu, intelektinės nuosavybės apsaugos pažeidimais, nagrinėjimą ir kitais centro veiklos klausimais.

Atviros prieigos paslaugos – APC išteklių arba konkretaus tarp APC valdytojo ir APC vartotojo sutarto rezultato pateikimas (naudojant APC išteklius) APC vartotojui Reglamento ir APC veiklos taisyklių nustatyta tvarka (toliau – APC paslaugos).

APJTC išteklių vartotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kurio pateikta paraiška naudotis APC paslaugomis APC valdytojo buvo patvirtinta ir kuriam suteikta teisė naudotis APC paslaugomis Reglamento nustatyta tvarka (toliau – APC vartotojas). APC vartotojai skirstomi į dvi kategorijas:

Vidaus vartotojai – APC valdytojo darbuotojai arba jo įgaliojimu veikiantys asmenys.

Išorės vartotojai – fiziniai ir juridiniai asmenys, nelaikytini vidaus vartotojais.

Paraiška – Bendrosiose taisyklėse nustatytos formos dokumentas, teikiamas APC išteklių valdymo grupei, siekiant gauti teisę naudotis konkretaus APC paslaugomis.

Paraiškų teikimo laiko eiliškumas – išorės vartotojams suteiktu APC darbo laiku APC paslaugos teikiamos atsižvelgiant į paraiškos registravimo datą.

Lygiateisiškumas – atviros prieigos prie APC išteklių nuostata, reiškianti, kad visiems išorės vartotojams sudaromos lygios galimybės ir sąlygos gauti APC paslaugas Bendrosiose taisyklėse nustatyta tvarka.

Skaidrumas – atviros prieigos prie APC išteklių nuostata, reiškianti, kad APC paslaugų teikimo tvarka, kontaktiniai duomenys, Bendrosios taisyklės, APC išteklių ir teikiamų paslaugų sąrašas, APC veiklos ataskaitos ir jų vertinimai ir kita su APC susijusi, vartotojui galinti būti naudinga informacija skelbiama viešai, -ASU ir LAMMC interneto tinklalapiuose.

Atvirumas – atviros prieigos prie APC išteklių nuostata, reiškianti, kad APC paslaugos prieinamos visiems galimiems vartotojams Bendrosiose taisyklėse nustatyta tvarka.

Veiksmingumas – atviros prieigos prie APC išteklių nuostata, reiškianti, kad paraiškos įvertinamos nedelsiant (per 5 darbo dienas), o APC paslaugos vartotojui suteikiamos kvalifikuotai ir atsižvelgiant į vartotojo poreikius.

II. CENTRO VALDYMAS IR PRIEŽIŪRA

4. Centro valdymo ir veiklos gairės bei detalės, planavimas, organizavimas, stebėseną ir kiti punktai reglamentuojami Atviros prieigos žemės ir miškų jungtinio tyrimų centro nuostatuose, patvirtintuose LAMMC mokslo tarybos nutarimu 2013 06 18 protokolo Nr. 4 ir ASU senato nutarimu 2013 06 26 protokolo Nr. 530.

III. APC PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA IR TECHNINĖS SĄLYGOS

5. APC paslaugos teikiamos vadovaujantis paraiškų teikimo laiko eiliškumo, lygiateisiškumo, skaidrumo, atvirumo ir veiksmingumo principais.
6. Atvira prieiga prie APC visiems suinteresuotiems fiziniams ir juridiniams asmenims gali būti suteikiama vidaus ir išorės vartotojams pagal pateiktą paraišką APC koordinatoriui. Paraiškos forma yra šių Taisyklių priedas Nr. 1. Paraiška gali būti pateikta el.paštu, faksu, paštu ar tiesiogiai.
7. Paraiška gali būti įtraukiama į bendrąją naudojimo APC eilę arba prioritetinę eilę APC įrangos naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka. Prioritetinė eilė gali būti suteikiama, APC padalinio atstovui įvertinus APC padalinio apkrovimą, užsakymo skubą, apimtį ir reikalingus išteklius bei paraiškos teikėjo statusą.
8. APC išteklių valdymo grupė per 5 darbo dienas nuo paraiškos gavimo dienos:
 - 8.1. įvertina galimybę mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento keliamus uždavinius įvykdyti APC ištekliais;
 - 8.2. įvertina paraišką pateikusių fizinio asmens arba juridinio asmens darbuotojų arba jo įgaliojimu veikiančių asmenų, kuriems bus teikiamos APC paslaugos, mokslinės kompetencijos pakankumą, techninį pasirengimą naudotis APC ištekliais;
 - 8.3. įvertina paraišką pateikusių fizinio arba juridinio asmens atitiktį kitiems Taisyklėse nustatytiems reikalavimams APC vartotojams;
 - 8.4. atsižvelgdamas į paraišką pateikusių fizinio asmens arba juridinio asmens darbuotojų arba jo įgaliojimu veikiančių asmenų, kuriems bus teikiamos APC paslaugos, kvalifikacijos lygį naudotis APC ištekliais bei paraiškos pobūdį, priima vieną iš keturių sprendimų dėl APC paslaugų teikimo:
 - 8.4.1. paraiška tenkinama – leidžiama naudotis APC ištekliais pačiam vartotojui (APC valdytojas turi teisę stebėti vykdomus tyrimus, nepažeisdamas VII skyriaus nuostatų);
 - 8.4.2. paraiška tenkinama su sąlyga – APC valdytojas vartotojui teikia mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento paslaugą, remdamasis vartotojo pateiktais duomenimis apie norimą atlikti mokslinį tyrimą ir (ar) eksperimentą (vartotojas turi teisę stebėti mokslinius tyrimus ir (ar) eksperimentus arba dalyvauti juose pagal savo kvalifikacijos lygį);
 - 8.4.3. paraiška netenkinama – APC paslaugos neteikiamos;
 - 8.4.4. paraiška atidedama – paraišką pateikęs fizinis arba juridinis asmuo turi pateikti papildomas mokslinį tyrimą ir (ar) eksperimentą pagrindžiančios arba kitokios Taisyklėse nustatytos informacijos.
9. APC valdytojas pareiškėjams per 3 darbo dienas po paraiškos įvertinimo dienos turi pateikti atsakymą raštu ir/ar elektroniniu paštu apie priimtą sprendimą. Priėmus vieną iš Taisyklių 37.4.1–37.4.4 punktuose esamų sprendimų, nurodomi argumentai dėl tokio sprendimo priėmimo.
10. Mokslinių tyrimų ir (ar) eksperimentų, kurių vykdymo eiga ir (arba) rezultatai gali kelti grėsmę valstybei, visuomenei, atskiriems individams ir (arba) aplinkai, gali būti apriboti ar uždrausti atlikti naudojantis APC ištekliais.

IV. APJTC IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO LAIKO SANTYKIS TARP SKIRTINGŲ SUBJEKTŲ

11. APC valdytojai užtikrina, kad prireikus išorės vartotojams būtų suteikiama ne mažiau kaip 30 procentų viso APC darbo laiko.
12. Visiems APC vartotojams atvira prieiga prie APC išteklių arba paslaugos jų prašomam moksliniam tyrimui, eksperimentui ar matavimui atlikti būtinam laikui suteikiamos Taisyklių nustatyta tvarka. Išorės vartotojams atvira prieiga suteikiama pagal gautą paraišką ir/arba pagal APC valdytojo(-ų) ir išorės vartotojo pasirašytą nustatytos formos sutartį.
13. APC paslaugos teikiamos prioriteto tvarka tuo atveju, kai paklausa viršija išorės vartotojams skiriamų APC išteklių ir su jais susijusių paslaugų kvotą, numatytą šiose Taisyklėse, nepažeidžiant Europos Sąjungos struktūrinės paramos taisyklių. Prioritetas taikomas mažoms ir vidutinėms įmonėms pasirašiusiomis ilgalaikėmis tikslinėmis bendradarbiavimo sutartimis bei naujai įsikūrusioms (per pastaruosius 12 mėnesių iki paraiškos pateikimo datos) mažoms ir vidutinėms įmonėms, vykdančioms MTEP veiklą.
14. Siekdamas ugdyti naujus APC vartotojus (t. y. studentus, stažuotojus ir pan.) ir didinti jų skaičių, APC valdytojai gali suteikti nemokamus 1-4 bandomuosius tyrimus.
15. Siekdamas paskatinti naujai įsikūrusias (per pastaruosius 12 mėnesių iki paraiškos pateikimo datos) mažas ir vidutines įmones, vykdančias MTEP veiklą, naudotis APC teikiamomis paslaugomis, APC valdytojai APC paslaugų sąraše nustato prietaiso naudojimosi įkainius, taikant lengvatines sąlygas. APC paslaugos, teikiamos lengvatinėmis sąlygomis, neturi pažeisti Europos Sąjungos teisės nuostatų dėl valstybės pagalbos ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos naudojimo taisyklių.

V. APC PASLAUGŲ KAINODAROS FORMAVIMAS

16. Dalį arba visas APC sąnaudas APC valdytojas gali padengti nustatydamas atitinkamą APC paslaugų teikimo kainą.
17. APC paslaugų kainodara nustatoma remiantis APC sąnaudų kompensavimo principu.
18. APC valdytojai, formuodami APC kainodarą gali įrašyti į teikiamų APC paslaugų kainą šias APC sąnaudas:
 - 18.1. personalo, atliekančio mokslinio tyrimo paslaugas, darbo užmokestį ir su juo susijusias išlaidas (įmokos Sodrai, garantinis fondas);
 - 18.2. konkrečiam moksliniam tyrimui ir (ar) eksperimentui sunaudotų medžiagų, reagentų, įrangos, licencijų ir kitų priemonių išlaidas;
 - 18.3. kitų paslaugų, kurios reikalingos atliekamam tyrimui ir perkamos atskirai, kaina;
 - 18.4. tyrimo slaptumo ir konfidencialumo užtikrinimo išlaidos;
 - 18.5. administravimo (finansų ir apskaitos, valdymo, rinkodaros) išlaidos;
 - 18.6. APC išteklių draudimo išlaidos;
 - 18.7. atlikto mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento viešinimo (esant poreikiui) išlaidas;
 - 18.8. komunalinių paslaugų išlaidas;
 - 18.9. personalo kvalifikacijos kėlimo išlaidas;
 - 18.10. MTEP ir kitos infrastruktūros susidėvėjimo ir metrologinės patikros sąnaudas;
 - 18.11. kitas išlaidas, priskiriamas konkrečiam projektui, ir (arba) kitas išlaidas, susijusias su APC funkcionavimu, kurių neįmanoma tiesiogiai priskirti projektui.
19. APC paslaugų kainos apskaičiuojamos kiekvienos paraiškos atveju atskirai, įvertinus 18 p. nurodytas sąnaudas reikalingas konkrečiam tyrimui. APC paslaugų kainos skelbiamos viešai. APC paslaugų kaina peržiūrima atsižvelgiant į pasikeitusias ekonomines aplinkybes.

VI. LĖŠŲ, GAUTŲ UŽ APC PASLAUGŲ TEIKIMĄ, KAUPIMAS IR INVESTAVIMAS

20. Lėšos, gautos teikiant APC paslaugas, gali būti naudojamos APC veiklai užtikrinti (atvirai prieinamai MTEP ir kitai infrastruktūrai atnaujinti, plėtoti, medžiagoms ir priemonėms, būtinoms APC veiklai, įgyti, personalo, vykdančio atvirai prieinamos MTEP ir kitos infrastruktūros bei kitų išteklių priežiūrą, eksploataciją ir plėtrą, kvalifikacijai kelti, atlyginimams bei kitoms išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su APC veiklos užtikrinimu). APC veiklai administruoti gali būti naudojama ne daugiau kaip 10 procentų gaunamų lėšų.

21. Planuojant lėšas APC ištekliams, APC išteklių draudimui, naudojimui, atnaujinimui bei plėtrai, APC valdytojai turi didinti APC veiklos veiksmingumą.

VII. ĮSIPAREIGOJIMAI DĖL KONFIDENCIALUMO IR INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS APSAUGOS

22. APC valdytojai privalo užtikrinti kiekvieno mokslinio tyrimo ir (ar) eksperimento, atlikto naudojantis APC ištekliais ir (ar) APC paslaugomis, rezultatų konfidencialumą visais atvejais. Išlygos gali būti numatytos APC valdytojo ir APC išorės vartotojo susitarimu ar APC išorės vartotojo ir APC valdytojo sutartyje.
23. Už APC paslaugų teikimą negali būti reikalaujama teisių į intelektualinę veiklos rezultatus priklausomybės, nebent APC valdytojo ir APC išorės vartotojo sutartyje numatyta kitaip.
24. APC veiklų vykdymo metu sukurti intelektualinės veiklos rezultatai yra priskiriami juos sukūrusiai institucijai ir tampa nuosavybe tokia tvarka:
- 24.1. Kai padaromas išradimas, sukuriamas dizainas ar kitoks panašus intelektualinės veiklos rezultatas ir prie sukūrimo prisideda tik APC mokslo darbuotojai, priklausomai nuo 3 punkte nurodytų laboratorijų pasiskirstymo ir indėlio vienas Centro valdytojų arba APC paslaugomis pasinaudojusių užsakovų Partneris, tai tas Partneris turi teisę atskirai prašyti ir / ar gauti ir / ar išlaikyti patentinę apsaugą ir / ar kitą intelektualinę nuosavybės teisę.
- 24.2. Kai padaromas išradimas, sukuriamas dizainas ar kitoks panašus intelektualinės veiklos rezultatas ir prie sukūrimo prisideda daugiau nei viena institucija, ir tokį bendrą išradimą ar kitokį intelektualinės veiklos rezultatą galima padaryti taip, kad būtų galima prašyti ir / ar gauti ir / ar išlaikyti patentinę apsaugą ir / ar intelektualinę nuosavybės teisę atskirai, Partneriai susitaria, kad prie tokio sukūrimo prisidėję Partneriai kiekvienas proporcingai savo indėliui sukūrę intelektualinės nuosavybės veiklos rezultatą atskirai prašys ir / ar gaus tokią teisę ir / ar išlaikys atitinkamą teisę.

VIII. GINČŲ NAGRINĖJIMAS

25. Kilus ginčui dėl APC išteklių naudojimo ar paslaugų teikimo, intelektualinės nuosavybės apsaugos pažeidimų ar dėl kitokių pagrindų, tiesiogiai susijusių su APC, suinteresuoti asmenys gali pateikti raštišką pretenziją APC valdytojams, o šis ją perduoda nagrinėti APC išteklių valdymo grupei.
26. Tuo atveju, jei APC išteklių valdymo grupė ginčo neišsprendžia arba su jos sprendimu nesutinkama, ginčas perduodamas spręsti MITA:
- 26.1. MITA ginčus nagrinėja vadovaudamasi savo veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Ginčai, nepriskirtini MITA kompetencijos sričiai, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
- 26.2. MITA sprendimas neatima teisės suinteresuotiems asmenims ginti savo teisių Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
-

Moksliniam tyrimui ir (ar) eksperimentui reikalingos medžiagos (kurias turi pateikti APJTC)	Nr.	Medžiaga (tikslus pavadinimas)	Matavimo vienetas	Kiekis
Moksliniam tyrimui ir (ar) eksperimentui reikalingos kitos paslaugos				
Užsakovo personalo, dirbsiančio su APJTC ištekliais, kvalifikacija	<i>Pildyti tuo atveju, kai pageidaujama gauti atvirą prieigą prie APC įrangos, ir moksliniam tyrimui ir (ar) eksperimentui reikalingus darbus su APC įranga atliks užsakovo atstovai.</i> <i>Turi būti pateikta informacija apie užsakovo personalo, dirbsiančio su APC ištekliais, kvalifikaciją – konkrečių asmenų (dirbsiančių su APC įranga) vardas, pavardė, mokslo laipsnis, darbo ir mokslinės veiklos patirtis.</i>			
Pageidaujama atviros prieigos paslaugų gavimo data				
Papildoma, kita aktuali informacija				